

Как се пише дипломна работа?

Дипломната работа има за цел да разкрие способността на студента самостоятелно и критично да обработва, систематизира и анализира различни по вид източници на информация. Чрез нея се демонстрира умението на дипломанта да създава самостоятелен научен текст, обединяващ различни становища по изследваната тема и представящ индивидуалния принос на дипломанта в интерпретирането на събраната информация.

Дипломната работа се изпълнява въз основа на задълбочено изучаване на литературата в областта на тематиката (учебници, учебни помагала, монографии, периодична литература, нормативни документи и др.).

Дипломните работи са по теми, свързани с научните направления за развитие на Научното звено, което студентът завършва.

Защитата на дипломната работа се провежда съгласно държавните изисквания за дипломиране пред държавна изпитна комисия от хабилитирани преподаватели.

Дипломната работа трябва да включва следните структурни елементи:

1. **Титулна страница** - тя трябва да съдържа: името на висшето училище, факултет, катедра, текста "Дипломна работа", тема (заглавие), данни за дипломанта (и подпис), данни за научния ръководител (и подпис), място и година на разработване.
2. **Съдържание** - включва заглавията на отделните глави и параграфи, заключение, приложения, използвана литература; указание за съответните страници.
3. **Увод** - до 10% от общия обем на текста, като задължително включва следните компоненти: ясно формулиран основния проблем на дипломната работа, който се

отличава с актуалност и значимост; преглед на съществуващи публикации и концепции по темата и систематизирана оценка на предлаганите досега решения; очертаване на значимостта на избрания проблем; формулиране на целите и задачите на дипломната работа; описание на подходяща методология за решаване на формулирания проблем; формулирана работна хипотеза; кратко обяснение на композицията на текста (от какви части се състои дипломната работа и защо е избрана такава структура).

4. **Изложение** на предлаганото от дипломанта решение на проблема, оформено в глави, параграфи и точки, според заданието.

Изложението се състои поне от две глави (препоръчително е да не са повече от четири). Всяка от тях е посветена на определен аспект от основната тема, като за по-голяма яснота е добре отделните акценти в главата да бъдат обособени в параграфи.

Всяка глава трябва да съдържа теза (или хипотеза), подчинена на основната, която да се защити чрез анализ (аргументация). В края на всяка глава е добре да се изведат кратки обобщения и изводи от нея.

5. **Заклучение** - включва обобщение на постигнатите резултати и конкретизация на извършеното от дипломанта, както и очертаване на новите моменти в дипломната работа, които я отличават от съществуващите до момента разработки по темата.

Заклучението може да повтаря основните наблюдения и акценти, формулирани в главите от изложението. Възможно е да се формулират и други изводи, които са резултат от цялостно обобщение на направеното в работата. Задължително е да се открояват приносите на автора.

Добре е да се очертаят възможностите за приложение на направеното изследване или да се набележат насоки за бъдещо доразвиване на анализа.

6. **Списък на използваната литература** - учебници, учебни помагала, монографии, периодична литература, нормативни документи и др..

Списъкът от публикации (автор, година, заглавие, издателство), както и интернет адреси на основните източници, използвани при подготовката на дипломната работа, трябва да бъде цитирано поне веднъж в текста на дипломната работа, като тези препратки трябва да бъдат смислени - в подкрепа на изложението и в съответствие със съдържанието на източника.

Подреждат се в следния ред:

- на кирилица;
- на латиница;
- интернет източници.

Цитиране: За да се докаже способността на дипломанта за самостоятелно мислене и критичен анализ, както и да се очертаят приносите на дипломната му работа, е необходимо в текста използването на постигнати резултати на други автори да бъдат коректно цитирани. В дипломната работа освен цитираната литература се представя и използваната.

ОФОРМЯНЕ НА БИБЛИОГРАФИЯТА

ЗА КНИГА:

Фотев, Г. 1999. *Криза на легитимността*. София: УИ „Св. Кл. Охридски“, АИ „Проф. М. Дринов“.

В случай, че авторите са повече от един:

Бъргър, П., Т. Лукман. 1996. *Социалното конструиране на реалността*. София: ИК КХ – Критика и Хуманизъм.

ЗА СТАТИЯ В СПИСАНИЕ:

Вебер, М. 1997. Академичната свобода в немските университети. *Социологически проблеми*, 3-4: 49-54.

ЗА ПУБЛИКАЦИЯ В СБОРНИК НА КИРИЛИЦА:

Хабермас, Ю. 1999. „Към легитимация чрез човешки права“. В: Хабермас, Ю. *Морал, право и демокрация*. Състав. и прев. Ст. Йотов. София: Дом на науките за човека и обществото.

ЗА ПУБЛИКАЦИЯ В СБОРНИК НА ЛАТИНИЦА:

Heller, A. 1988. „On Formal Democracy“. In: Keane, J. (ed.) *Civil Society and the State: New European Perspectives*. London: Verso.

Ако от един автор се цитира повече от една разработка от една и съща година, разработките се номерират допълнително и с *a, б* и т.н.

Например: (Вебер 2004а); (Вебер 2004б).

Литературните източници да бъдат цитирани в текста съгласно възприетите изисквания.

7. **Приложения** (ако има такива) – приложенията трябва да дават по-ясна представа за използваните при разработването на тезата материали (архивни източници, програми, таблици, схеми, графики, снимков или видео материал и пр.).

Всяко приложение започва на нова страница с текста "Приложение N" и наименование, където N е номер на приложението. Трябва да съдържа описание на приложените материали.

ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОФОРМЯНЕ НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА

Обемът на дипломната работа е средно 50-70 страници стандартен текст – А4, едностранно (не по-малко от 50 стр.). Плътноста на текста трябва да е: на страница до 30 реда, шрифт Times New Roman, 12 pt., във всеки ред до 60 знака, заедно с интервалите и препинателните знаци. Абзаците в текста трябва да са с отстъп 12-15 мм.

Разстояние между редовете – 1.5. Подравняване на текста – двустранно. Текстът се разделя на глави и параграфи.

Заглавията на отделните глави се разполагат симетрично на текста и започват на нова страница. Пренасяне на думи в заглавието не се прави, в края не се слага точка, а номерът на главата се изписва с думи.

Всички страници трябва да бъдат номерирани с арабски цифри центрирано в долният край на страницата. Заглавната страница не се номерира, но се брои като първа.

Таблицы и графики, които са разположени на отделна страница, се включват в общата номерация на страниците.

Всички таблици, схеми и диаграми следва да имат заглавие и пореден номер (таблица 1).

Защитата на дипломната работа е публична.

Дипломантът в рамките до 10 минути (обикновено), представя основните моменти от дипломната си работа, поставят се въпроси към дипломанта от страна на членовете на комисията, присъстващите гости, отговор от страна на дипломанта и защитата продължава съгласно дадените от председателя на Държавната изпитна комисия указания. Крайната оценка на дипломната работа се формира от две оценки:

- оценка на разработката на дипломната работа;
- оценка на защитата на дипломната работа.

ЗАБЕЛЕЖКА:

При установено заимстване от чужди дипломни работи, плагиатстване или дословно ползване на материали от интернет на разработки, дипломантът не се допуска до защита.